

KOSSUTH LAJOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ELŐTTI JÁRDASZAKASZ (Kossuth L. u. 98.)

- “Szasztok!.. Hallottam hogy “témát” kerestek a Monori Műalkotáshoz! Én monori vagyok, itt nőttem fel, és semmi pénzért se mennék el innen! ...Minden sarok egy emlék, úgyhogy még gondolkodom, hogy mi lenne a megfelelő story, nektek!... De van valamim, amiről bármelyik monori fiatal megkérdezed, biztos hogy azt fogja mondani, hogy az miatt is büszke, hogy monori! ... Csináltam egy monori életvitelről szóló Rap Cd-t!, mi sok monori szívét megdobogtatja, kapom a visszajelzéseket! Ha jobban megfigyeled a logót, alul benne van az irányítószámunk! Tisztelettel Szurok László”
- A vasúton túli terület régen egy nagy mező volt. Itt legeltették régen az állatokat, főleg a bikákat. A mai Petőfi utcán hajtották végig az állatokat, ezért régen Bika utcának nevezték. Az 1901-ben megalakult Monor SE ezt a legelőt szemelte ki, hogy megtartsák Monor első fociedzését. A meccs mindig úgy indult, hogy el kellett hajtani az állatokat a pályáról. A legelő mellett volt egy bikaistálló is, itt tartották a focikapukat.
- “A fociedzőnk neve Csoki. Romaválogatott, állami gondozott fiú. A tanodában dolgozik, mára 4-5 korosztályt edz. Sikeresen nyernek kupákat, a fiatalok példaképüknek tekintik.”
- Nem kapcsolódik konkrét történethez, de az általános iskola elé kerülő felületbe beterveztünk egy kis ugróiskolát is.
- A József Attila Gimnázium egykori diákjai még mindig emlegetik Simon Gyula tanár úr óráit, mikor kizavart mindenkit, aki nem ismeri fel a diaképről Jónás és a cethal történetét.
- Monor a kosárlabdázás fővárosa.
- A Kis-tó Monor belterületén van, valamikor egy hatalmas mocsár vette körül. Nagyon koszos, fürdésre alkalmatlan, találtak már benne lemerült akkumulátort, sőt döglött lovat is. Télen nagy sportélet van itt. Levágják a nádat és korcsolyáznak. Ha egy-egy torzsa megmarad, annak nagy esés lehet a vége.. Szegény Kugel György alatt beszakadt egyszer, és úgy elfagyott a lába, hogy még ma is érzi néha. Egyszer itt áttelelt egy gólya. A tó mellett van a szánkó-domb. Kicsi, és mesterséges, de mindenki szereti.
- A Kálvin téren nemrégiben átadtak egy szökőkutat. Ez eredetileg egy díszkút, de meleg nyári napokon a gyerekek nem tudnak ellenállni a kísértésnek, hogy belemásszanak. A környékbeli cigánygyerekek nemigen láttak még szökőkutat azelőtt, igen megörültek neki, pancsoltak egész délután. Ez igencsak felbosszantotta a városvezetést, és biztonsági őrt állítottak a szökőkút mellé, hogy ne engedjen oda senkit. Ez nem volt nagyon hatásos, a gyerekek visszabeszéltek neki. Kiss Dávidnak eszébe jutott a megoldás : biztonsági őr helyett egy vénasszonyt állított a szökőkút mellé, akinek meghagyta, hogy fegyelmezze meg a kölyköket, de ne káromkodjon! A cigányasszony néhány sallerrel elrendezte az ügyet.
- Egy érdekesség a régi időkől: A környéken lakók kacsáikat színnel jelölték meg, és kiengedték őket a tóra. Este az állatok maguktól jöttek haza, és mindegyik kacsza megtalálta gazdáját.

RÓMAI KATOLIKUS TEMPLOM MELLETTI JÁRDASZAKASZ (Kossuth L. u. 83.)

Fönn a Lapos-hegyen, pinceásás közben akadtak mamutcsontokra, és sokféle csiszolt kőkorszaki szerszámra. Ezek egy része a Nemzeti Múzeumba került.

Magócsy Lajos fontos, központi személy volt Monoron, a monori Edisonként is emlegetik elmés találmányai miatt. Ikonikus találmánya a pumpás kék kút, amit akkor fejlesztett ki, amikor Monoron felütötte a fejét a tífusz. Kútja télen nyáron képes tiszta vízzel szolgálni, a higiénia a betegség ellenszere. A kúton megtalálhatjuk Magócsy emléktábláját. Magócsy Lajos szőlősgazda is volt, ahogy Monoron mindenki. A mondás úgy szól, hogy nem is igazi monori az, akinek nincs pincéje. Szívesen töltötte idejét borozgatással, jókedvében gyakran nótára fakadt. Jó néhány saját verse, rigmusa ismert. Rímeit fatáblákba vésték, a pincék ajtaját a mai napig ezekkel díszítik. - Jön az magától, de főképpen a jó bor szagától! –magyarázza dalos kedvét. Nótáit veje, Petrik Sándor zenésítette meg. Magócsy Lajos bácsi nevét a mai napig sokan emlegetik, a monori közemlékezet fontos része.

Lovak a kályha mellett, dalnokok a Sintár pincében
“Egy téli délután kölcsönkértük Kugel Vili bácsitól a szánt és a lovakat, hogy azzal vonuljunk fel a hegyre a sógorral, Csoltkó Bandival – meséli vendéglátónk, s már ezen az ártatlan mondaton felnevet, ő ugyanis ismeri a végkifejletet – Vili bácsi beleegyezett, de figyelmeztetett bennünket, hogy a szánkó régóta nem volt használatban, eléggé ki van száradva. Nem számított, mentünk lelkesen, a szánkó minden ízében recsegett, néha felszaladtunk a betonra, ahol viszont nem volt hó egyáltalán, fel is borultunk útközben. Végül csak kiértünk a pincébe, leöblítettük a viszontagságokat. De addigra már olyan rossz idő lett, hogy megsajnáltuk a lovakat, hát behoztuk őket is a pincekamrába, ne fagyoskodjanak szegények odakint. Nyolcan voltunk akkor már abban a szűk helyiségben, de valahogy befértek a lovak is, és egészen jól elvoltak a kályha közelében. Hogy mi mennyire jól elvoltunk, azt talán nem is kell részleteznem.”

“Szia! Remélem, tegezhetlek.... Hát nekem ilyen humoros volt, nem tudom, hogy jó-e, de leírom... Monoron minden évben szoktak Strázsa-hegyi tekerőt rendezni és én meg a barátnőm (Deli Nikolett) pályaoőrök voltunk.... Mi akkor a Nemzetőr Általános Iskolához tartoztunk.... És véletlenül az Ady-s sulisok felét rosszfélé irányítottuk a pályabejárós körüknél... De még gondolkozok, hogy van még más is .. Szép estét.. A strázsahegyi tekerő egy amatőr kerékpárverseny, amin az össze általános iskolás indul.” Juhász Bernadett levele

A betyár Tarka Bandinak gyermeke született, ő pedig a bandájával együtt hazament, hogy megnézzék újszülött fiát. A felesége még gyenge volt, más asszony pedig nem volt a háznál, ezért a szomszédasszonyt hívták át, hogy vacsorát készítsen nekik. Ez a szomszédasszony egyszer Pestre indult a vásárba. A biztonságosabb út érdekében több kocsi is indult egyszerre. Tarka Bandi és bandája megtámadták őket és mindenkit leparancsoltak a kocsiról. A szomszédasszony felismerte őket, és így kiáltott: “Nem főzök én kendteknek még egyszer mákos gubát! Csak azt lessék kendtek!” Erre Tarka Bandi és a bandája eltakarodott.

Volt egy történet a Bajcsy-hentes kolbászáról, tudniillik kukacos volt az ő kolbása, melyet a fiatalok a bor mellé vettek, borkorcsolyának. Ám két kancsó bor után már úgy érezték, végül is ehető, a harmadik után pedig már nagyon jónak érezték. Így terjedt el a híre a strázsahegyi bornak, hogy még az ételmérgezés ellen is nagyon jó:)

FORRÁS ÁRUHÁZ MELLETTI JÁRDASZAKASZ (Forrás u. 2.)

Az égett kezű gyerekekkel kapcsolatban két történet is létezik:

- Egyre több cigánygyereket kellett kórházba vinni. A baj mindig ugyanaz: mindkét tenyéren égési sérülések. Mikor a gyerekeket ellátták, újabbak érkeztek. Mikor kivizsgálták a rejtélyes betegség okát, felfedezték, hogy az egyik házban a forró kazán billeg, és gyakran felborul. A szeleburdi gyerekek állandóan magukra borították. A kazán stabilizálása után nem történt több baleset.
- A kályhás: A cirkuszos kocsikban dobkályha volt. Ahhoz hogy el tudjanak menni mellette, a kezükkel védték magukat, és ez néha nem sikerült a szűk hely miatt. Általában a kicsik, a gyerekek égették meg a kezüket.

Egy képsorban feldolgoztuk a cigánytelep lakóházainak evolúcióját is.

Dr. Dudás Jenő ny. főállatorvos és művészeti vezető: Újabb csokor az Őszirózsákból:

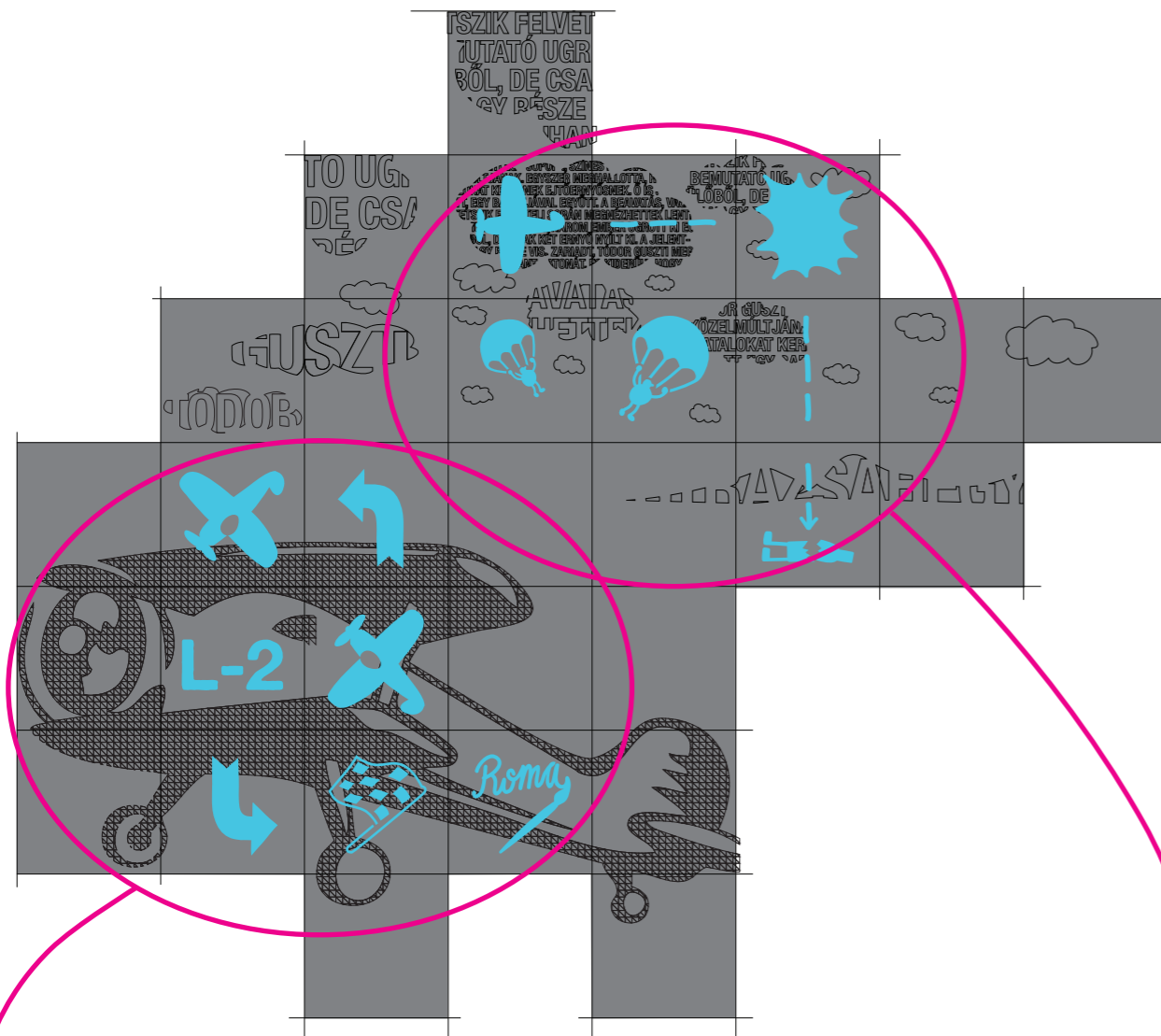
- “Végignéztem a társaságon és megkérdeztem tőlük: Mondják, maguk komolyan gondolják, hogy ebben a korban még táncolni tanulnak?”
- Mazsorett műsor - A műsor rövid és pörgős, “Inkább mondják azt: kár, hogy vége, mint: hagyják már abba!” Ez mazsorett, nem ám mamorett!
- Cigány tánc - A Dudás-féle cigány show a legsikeresebb műsoruk. A cigány tánc nagyon gyors, ennek ellenére a csoport ragaszkodott hozzá, hogy betanulja. Egy könnyed sátoros bevonulás után hármassával bújnak elő a táncosok a sátorból. Három mozog, a többi pihen. Így azt a benyomást keltik, hogy a monori nyugdíjasok milyen jól bírják a tempót.
- Idős koruk ellenére nagy sikereket érnek el kitartásukkal. Jelszavuk: “Nem csak magunkat, hanem másokat is szórakoztatni akarunk!”
- Éves fellépéseik száma első évben 9 volt, 2005-re elérte a 24-et, amikor pedig Tánc kategóriában második helyezést értek el a nyugdíjasok Ki mit tud?-ján, annyi felkérést kaptak, hogy már nem is tudták mind elvállalni. Nyugdíjas találkozókra számon tartják és hívják őket, például Fehérvárra Pécsre, Debrecenbe és Budapest valamennyi kerületébe. Ebből a sikerből táplálkozva Monoron már a negyedik országosra bővülő nyugdíjas találkozóra készülnek az Őszirózsák.

(Monori fények és árnyak, 84. old.)

Az állatbörzéről: ami mindenképp szokott ott lenni: béka, aranyfácán, galamb, kínai kopaszkutya, papagáj, süni, hörcsög, póniló és a legfontosabb!! ÓRIÁSI DUGÓK, a közlekedés megreked. Havi egyszer tartják.

„Hujjogtatnak, ütik-vágják az üstház oldalát, és mégsem ment el az eszük” Létezik a Monori Galambegyesület. A galambászás is lokálpatriotikus dolognak számít. A galambászok nagy zajt csapnak, püfölnek, meg kurjongatnak, hogy megijesszenek két fönt szálló galambfalkát, ettől összekeverednek, és mikor visszaereszkednek az udvarokba, kiderül, hogy a saját farka hozott magával idegent, az attól kezdve az új gazdái lesz. Helyi galambfajta a ‘monori keringő’.

RENDŐRSÉG ELŐTTI JÁRDASZAKASZ (Kossuth L. u. 86.)

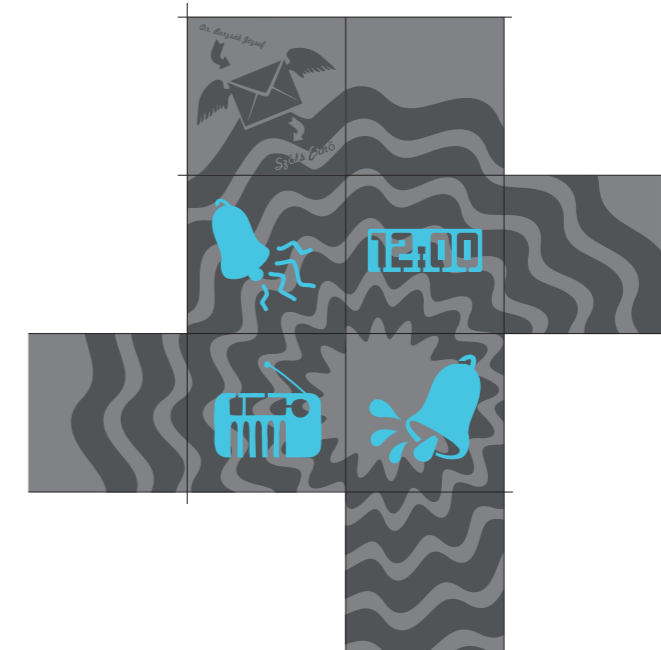

1927. szeptember 14-én Kaszala Károly, egykori első világháborús pilóta, új magyar és világrekordot állított fel, amikor a Monor és Mátyásföld közötti 50 km-es távot 13-szor megtéve, zárt körön, leszállás nélkül 746 km-t repült 9 óra 21 perc alatt. Később leszállás nélkül repült az olasz fővárosba, ahol az L-2 repülőgépre felfestették a Róma nevet.

Tódor Guszti egy jópofa, színes figurája a város közelmúltjának. Egyszer meghallotta, hogy erős fiatalokat keresnek ejtőernyősnek. Ő is jelentkezett, egy barátjával együtt. A beavatás, vagy úgy tetszik felvételi során megnézhettek lentről egy bemutató ugrást. Három ember ugrott ki egy repülőből, de csak két ernyő nyílt ki. A jelentkezők nagy része visszariadt. Tódor Guszti megkereste a lezuhant katonát, és kiderült, hogy csak fabábu..

A fickó egyébként halottszállító volt, egy fekete Robur volt a halottaskocsi. Tekintve, hogy gyakran ivott, történetek vele érdekes dolgok. Egyszer, órákat késtek egy temetésről, mert útba ejtették a Strázsahegy néhány pincéjét. Út közben vidám nótákat énekeltek a halottnak, hogy még egyszer jókedvre derítsék!

HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY ELŐTTI JÁRDASZAKASZ (Kossuth L. u. 84.)

Azt, hogy a délet a Magyar Rádióban harangszó jelzi, egy monori polgárnak köszönhetjük. Dr. Borzsák József gimnáziumi tanár kérte levélben korábbi gimnáziumi diáktársától, Szóts Ernőtől, a Magyar Rádió akkori vezérigazgatójától. A levél eredménye közismert: 1928. április 1-jétől az Egyetem téri templom harangja szól délben a rádióban. Forrás: Monori krónika 1398-1998 (144-147.o.)

